

Vannbruksplan for Glomma i Østfold – Fisk –

Fylkesmannen i Østfold
Miljøvern avdelingen

MILJØVERNAVDELINGEN
Fylkesmannen i Østfold

POSTADRESSE: DRONNINGENSGT. 1, 1500 MOSS
TLF: (09) 25 41 00

Dato:
Februar 1990

Rapport nr:
4/90

ISBN nr:
82-7395-046-8

Rapportens tittel:

Vannbruksplan for Glomma i Østfold - Fisk

Forfatter (e):

Fiskeforvalter Asbjørn Vøllestad

Oppdragsgiver:

Miljøvernavdelingen, fylkesmannen i Østfold
Østfold fylkeskommune

Ekstrakt:

I planen beskrives ressursen, forvaltningen av denne samt lovverket som regulerer utnyttelsen. Et nytt lovverk som er under behandling beskrives, og det fremmes forslag til nye fiskeregler med utgangspunkt i den nye loven. Det skisseres også et forslag til driftsplan for vassdraget.

FORORD

Her fremlegges et forslag til fiskedelen av vannbruksplanen for Glomma i Østfold. Selve vannbruksplanarbeidet, og undersøkelsene som danner grunnlaget for planen, er finansiert av Miljøverndepartementet og av kommunene langs Glomma. I tillegg har Hafslund A/S bidratt vesentlig til finansieringen av fiskeundersøkelsene.

Planen er utarbeidet av undertegnede, og har vært sendt på høring i arbeidsgruppen for fiskedelen av planarbeidet før utarbeidelse av dette siste utkastet.

4

Moss, februar 1990

Asbjørn Vøllestad
fiskeforvalter

1. INNLEDNING

Glomma er Norges største og fiskerikeste elv. I tillegg til de store mengder "kvitfisk" som finnes i elva, er det også en stamme av laks som har sitt viktigste gyteområde i Ågårdselva og i området nedenfor Vamma. Dammen ved Vamma stanser laksens videre gang.

Fra tid til annen har det dukket opp konflikter mellom forskjellige grupper av fiskeinteresserte. Konflikten går mellom laksefiskeinteressene og grunneierne som ønsker en mer aktiv utnyttelse av kvitfiskressursene. Bakgrunnen for konflikten er lovverkets utforming som vanskeliggjør et effektivt fiske etter kvitfisk. Denne konflikten ble bl.a. klart dokumentert i og med utredningen "Glåma som fiskeelv"- Dette var en utredning med sikte på innføring av laks og sjøaure i større deler av vassdraget. Konflikten er tidligere beskrevet av Vøllestad (1986).

I perioden 1987-88 ble det gjennomført et prøvefiskeprogram i nedre Glomma for å dokumentere ressurs situasjonen i elva. Resultatene fra undersøkelsene er dokumentert i to rapporter (Kristiansen 1989 a, b).

Videre er det igang arbeide med revisjon av lakse- og innlandsfiske- loven. Det er derfor naturlig å ta utgangspunkt i det nye lovverket ved utforming av et planforslag angående fisket i nedre Glomma.

I dette plandokumentet vil det bli foreslått forskrifter for fisket i nedre Glomma. Det vil også bli foreslått tiltak for tilrettelegging og kultivering.

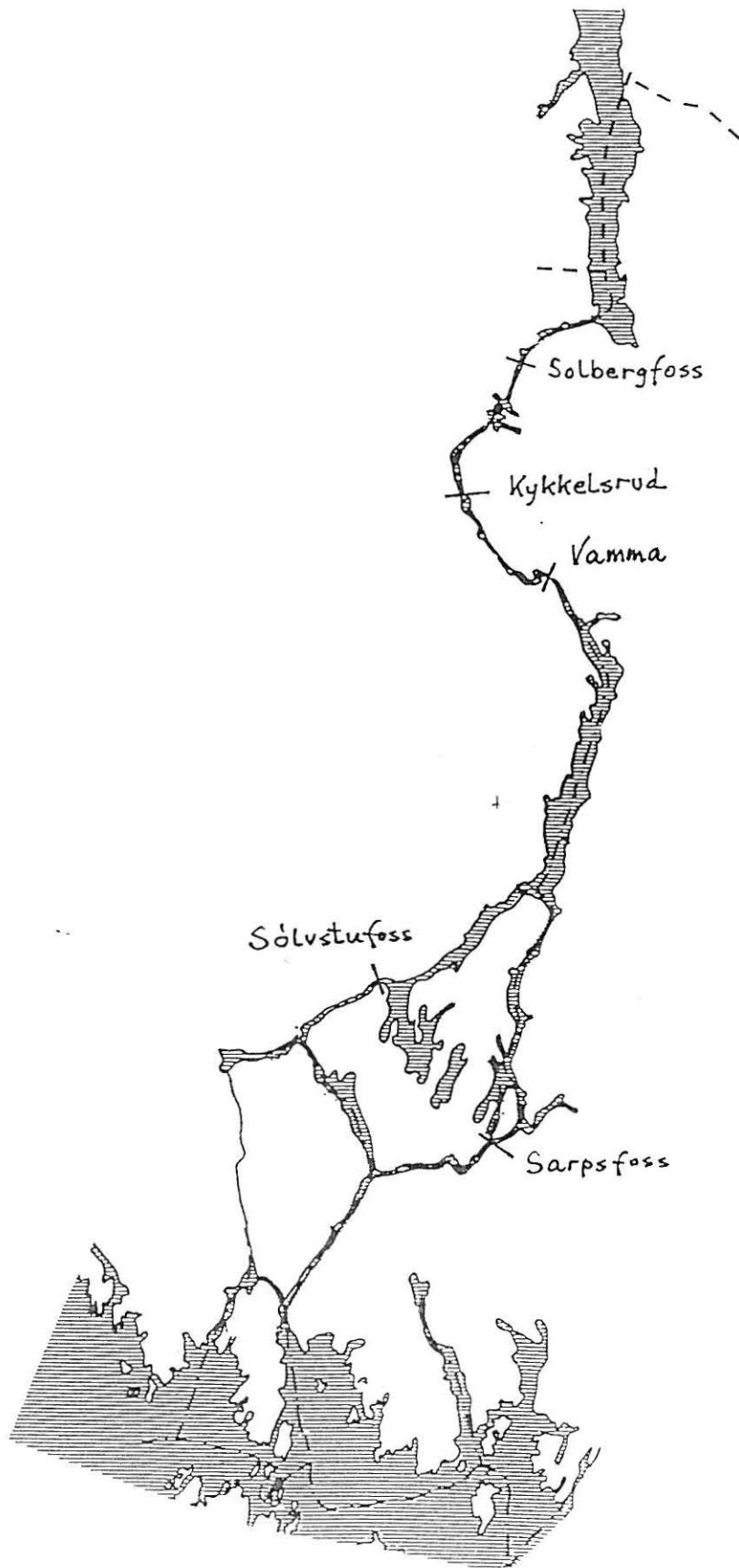
4

2. BESKRIVELSE AV OMRÅDET

2.1 Geografi.

Glomma er landets lengste og mest vannrike vassdrag. Den har sine kilder ved Tydalsfjella og renner ut i Oslofjorden ved Fredrikstad. Vassdragets nedbørfelt er på ca. 41.000 km², eller omtrent 13% av Norges samlede areal. Midlere vannføring er ved Solbergfoss målt til 869 m³/sek. i 1988. Deler av året er imidlertid vannføringen vesentlig større og kan, under storflom, komme opp i over 3000 m³/sek. Nedstrøms Øyeren varer vårflommen fra begynnelsen av mai til slutten av juni. Intensiteten og varigheten varierer med snømengden i fjellet og den øvrige nedbørmengden i nedbørfeltet.

Gjennom Østfold renner Glomma for det meste rolig og bred (fig. 1). Tidligere fantes flere betydelige fosser (Solbergfoss, Kykkelsrud, Vamma, Sølvstufoss og Sarpsfoss), men disse er nå utbygd. Ved Tunøya deler elven seg i to løp. Det østre løpet renner forbi Sarpsborg over Sarpsfossen, mens det vestre løpet renner gjennom Mingevann, Vestvannet og Ågårdselva. Ågårdselva renner gjennom en canyon- lignende kløft. Området har en rekke naturfaglige verneverdier, og det er opprettet et naturreservat og et landskapsvernområde langs elva. Nedstrøms Ågårdselva deler det vestre løpet seg igjen i to. En forgrening går mot sør til Visterflo og forenes med østre løp ved Greåker, mens en annen forgrening renner mot vest til Skinnerflo og Seutelva. Det østre løpet deler seg i to løp ved Isegran i Fredrikstad. En del går mot vest og møter Seutelva ved Floa og danner "Vesterelva". Hovedløpet forbi Fredrikstad havn kalles Østerelva.

Figur 1. Glomma i Østfold med de 5 utbygde fossene inntegnet

Det vestre løpet, "Vesterelva", munner ut på Lera mellom Kråkerøy og Onsøy, mens det østre løpet, "Østerelva", renner ut i Øra-området nord for Hvaler.

Den største delen av elvas nedbørfelt nedstrøms Øyeren ligger under den øvre marine grense. Berggrunnen består i dette området av gneis og granitt, men er ofte dekket av store marine avsetninger som bl.a. inneholder betydelige mengder leire. Elvas naturlige erosjon i disse løsmassene, i kombinasjon med avrenning fra et ensidig og intensivt jordbruk langs vassdraget (både i Østfold og Akershus), fører til at vannmassene i Glomma til tider har et meget høyt innhold av leirpartikler.

2.2 Fiskeressursen.

Fiskeressursene er beskrevet av Kristiansen (1989 b). Denne beskrivelsen baserer seg på et omfattende prøvofiske i elvas forskjellige deler. I tillegg til denne beskrivelsen er informasjon om elvas fiskesamfunn å finne i endel spredte rapporter.

I tabell 1 er angitt de artene som er registrert i nedre Glomma inkl. Øyeren. For en del av artene baserer vår kjennskap seg kun på tilfeldige iakttagelser. Totalt er det registrert 32 arter i dette området, men det er kun noen få av disse som har større betydning.

I Ågårdselva er det laksen og laksefisket som er av størst interesse. Figur 2 viser her hvor store mengder laks (i kg.) som er tatt på sportsfiskeredskap i Glomma. Fangstresultatene har vært svært variable, men på 80-tallet har fangstene ligget mellom 500 og 1500 kg. Dette plasserer Glomma som en middelsproduktiv lakseelv. Direktoratet for naturforvaltning deler ofte lakseelver inn i to kategorier, avhengig av oppfisket kvantum i elv. Skillet blir satt ved et midlere oppfisket kvantum på 500 kg. Ut fra den tilgjengelige statistikken synes et oppfisket kvantum mellom 1000 og 2000 kg. være oppnåelig som en varig avkastning. Laksen fanges i sjøen, ved kysten og i elva. Merkeforsøk har vist at ca. 50% av den registrerte fangsten faktisk skjer i elva. Dette er et betydelig høyere tall enn for de fleste andre norske elver (Hansen 1980).

I Glomma, unntatt Ågårdselva, er mort den helt dominerende fiskeart (Kristiansen 1989 b). I garnfangster utgjør mort ofte over 50% i antall. Abbor er oftest den arten som opptreer nest mest tallrikt. Arter som laue og krøkle er imidlertid også vært tallrike, men er i utgangspunktet sterkt knyttet til de litt åpnere vannmasser. Ved bruk av ruser eller line (bakke) viser det seg at ål og lake er svært vanlige. Disse blir meget sjelden tatt i garn. Gjedde blir tatt på alle typer redskap, og er en viktig art.

Av de forskjellige typene bunden/faststående redskap som er forsøkt i Glomma, er line og åluser sterkt selektive fiskeredskaper. Begge disse fanger i hovedsak ål, lake og gjedde. I tillegg tas det en eller annen stam, gjørs og abbor. Ved å agne lina med mark vil det også bli fanget brasme. Det ble fanget verken laks eller aure i det prøvofisket med line og åluser som ble utført i 1988 (Kristiansen 1989 b).

Fiskegarn fanger også sterkt selektivt idet de forskjellige maskeviddene i garnet har evne til å fange fisk av forskjellig størrelse. Store masker fanger stor fisk og små masker fanger liten fisk. Det

Tabell 1.

Arter av ferskvannsfisk registrert i Glomma, inkl. Øyeren. For hver art angis det relativ forekomst (D = dominerende, V = vanlig, S = sjelden, 0 = ikke opplysninger) og hvor den i hovedsak finnes.

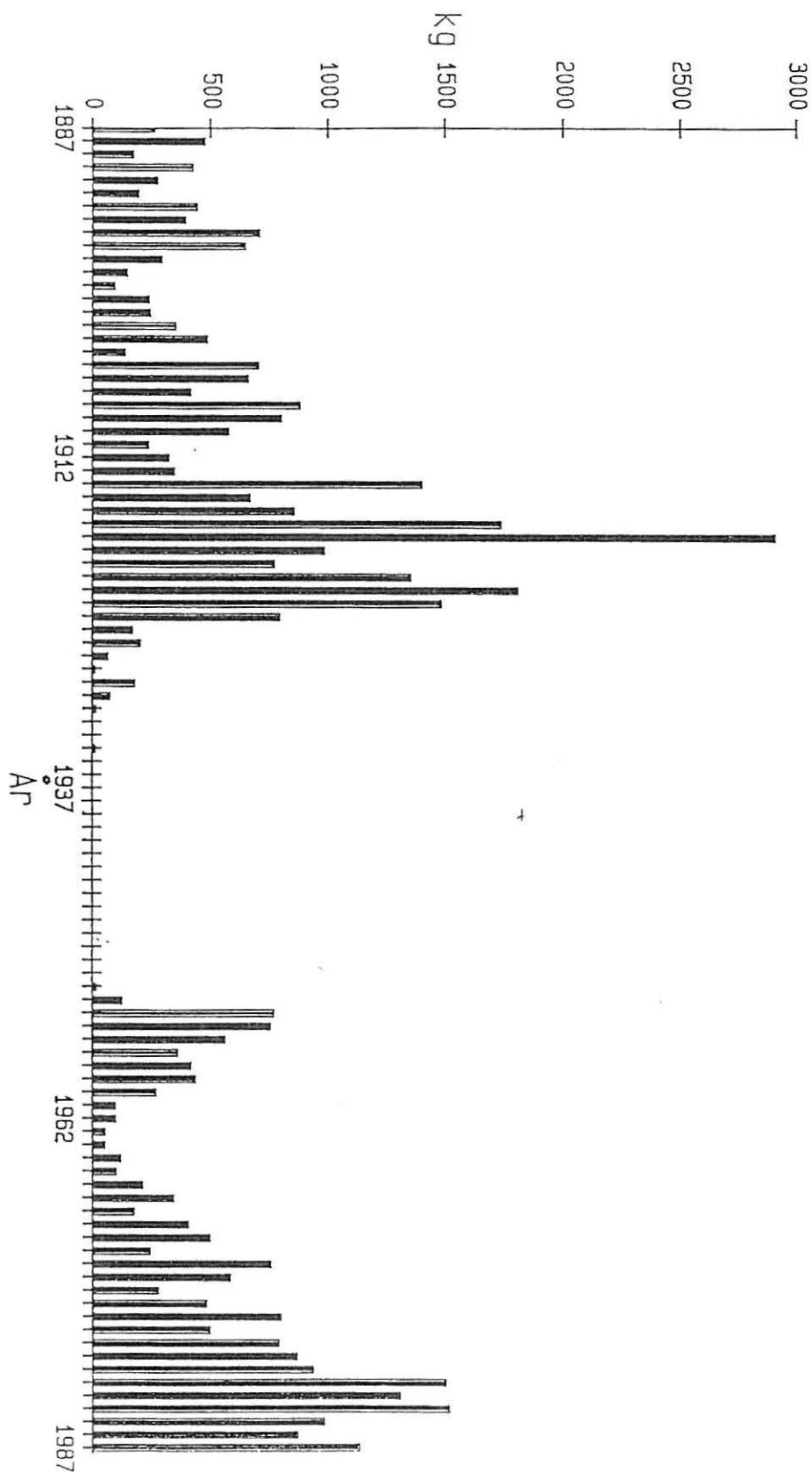
ART	LATINSK NAVN	FORE-KOMST	KOMMENTAR	REFERANSE
Bekkeniøye	Lampetra planeri	0	Øyeren	1
Elveniøye	Lampetra fluviatilis	S	Øyeren, Ågårdselva	1,2
Havniøye	Petromyzon marinus	0	Ågårdselva	-
Laks	Salmo salar	V	Ågårdselva, nedstrøms Vamma	3,4,5
Aure	Salmo trutta	S	Både stasjonær og vandrende	1,2,3,6,7
Regnbueaure	Salmo gairdneri	(S)	Rømt fra oppdrett	-
Røye	Salvelinus alpinus	(S)	-- " --	6
Sik	Coregonus lavaretus	S-V	Mye sik på Øra	1,2,4,6,7,8
Lagesild	Coregonus albula	S		1,4
Harr	Thymallus thymallus	S	Knyttet til rent, rennende vann	1
Krøkle	Osmerus eperlanus	V	Knyttet til frie vannmasser	1,2,4,8
Gjedde	Esox lucius	V	Vanlig i hele området	1,2,4,6,7,8, 9
Mort	Rutilus rutilus	D	Vanligste art	1,2,4,6,7,8, 9
Gullbust	Leuciscus leuciscus	V	Rikelig på Øra	1,2,4,6,7,9
Stam	Leuciscus cephalus	S	Lokale forekomster	1;2,4,7,8,9
Vederbuk	Leuciscus idus	V	Dominerende på Øra	1,2,4,6,7
Ørekyt	Phoxinus phoxinus	S	Tilhold i sidebekker	1
Asp	Aspius aspius	S	Øyeren	1
Laue	Alburnus alburnus	V	Lokalt dominerende	1,2,4
Flire	Blicca bjoerkna	V	Lokalt viktig	1,2,4,6,7,8, 9
Brasme	Abramis brama	V	Lokalt viktig	1,2,4,6,7,8, 9
Sørv	Scardinius erythrophthalmus	V	Ikke Øyeren	2,6,7
Karuss	Carassius carassius	S	Øyeren, Skinnerflo	1
Ål	Anguilla anguilla	V	Vanlig nedstrøms Vamma	1,2,4
9-p stingsild	Pungitius pungitius	S-0	Øyeren	1
3-p stingsild	Gastecosteus aculeatus	0	Finnes i nedre deler	-
Lake	Lota lota	V	Foretrekker kaldt vann	1,2,4,8,9
Abbor	Perca fluviatilis	V	Gode bestander	1,2,4,6,7,8, 9
Gjørs	Stizostedion lucioperca	V	God sportsfisk	1,2,4,6,7,8, 9
Hork	Acerina cernua	V	Liten fisk, blir oversett	1,2,4,6,7,9
Steinsmett	Cottus poecilopus	V	Liten fisk, strøm	1,2,8
Skrubbe	Platichthys flesus	S	Kun nedre deler	2

Kode for referanse:

1 = Hansen 1978, 2 = Larsen 1984, 3 = Glåma som fiskeelv, 4 = Kristiansen 1989 b).

5 = Hansen 1980, 6 = Vøllestad 1987, 7 = Pethon 1980, 8 = Borgstrøm og medarb. 1974.

9 = Halvorsen 1968.

Figur 2. Oppfisket kvantum laks i Glomma 1887-1987.
(Kilde: Norges Offisielle Statistikk)

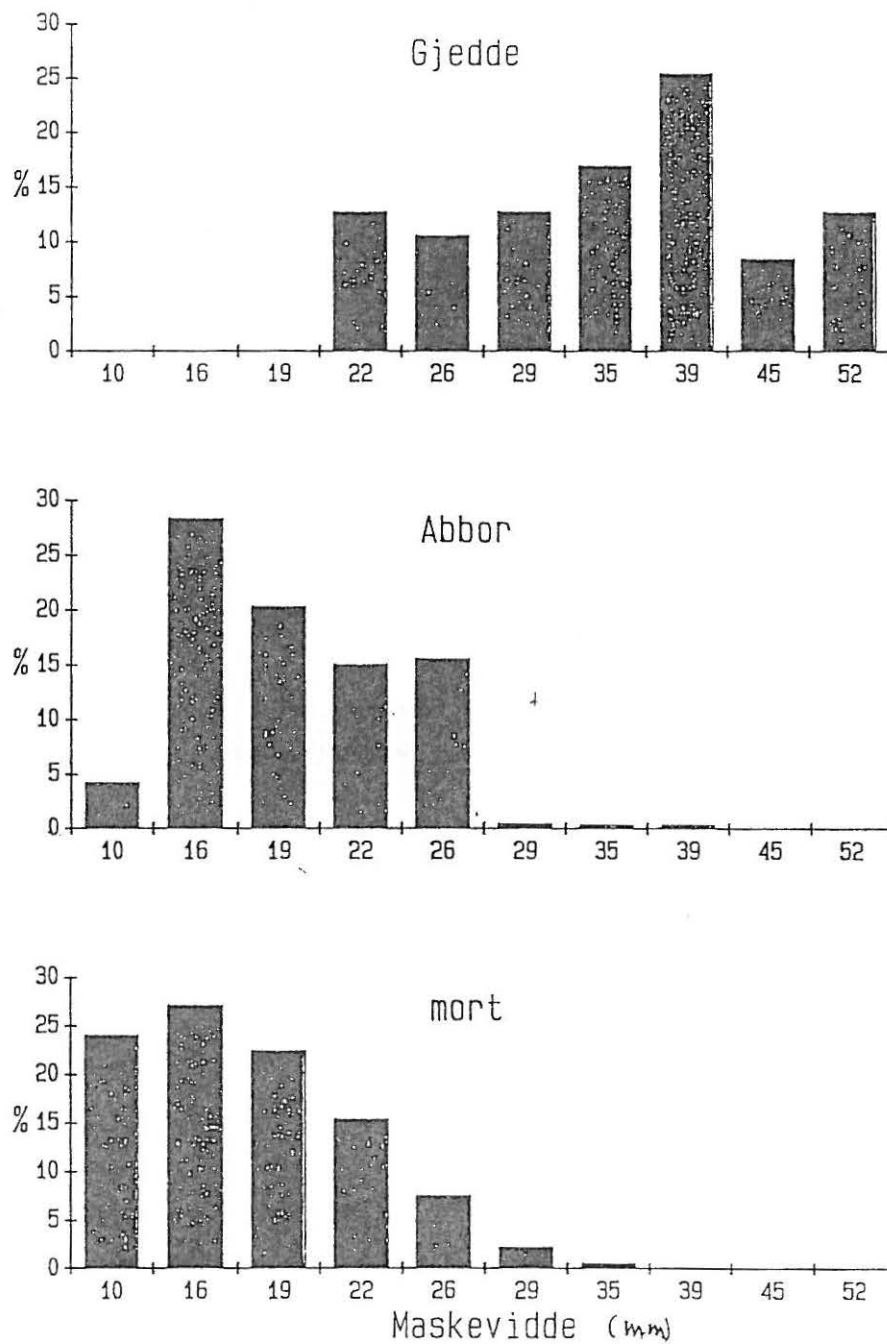
betyr at forskjellige masker også vil fange forskjellige arter. I fig. 3 er vist fangsten av mort, abbor og gjedde i forskjellige maskevidder av bunnsatte garn i Glomma. Mort fanges mest effektivt i småmaskede garn, abbor fanges i garn med middel maskestørrelse, mens gjedde sitter jevnt i garn over en viss størrelse. Det tas meget lite fisk i garn med maskevidder over 40 mm. Det ble fanget verken laks eller aure i det omfattende garnfisket som ble gjennomført i 1987-88 (Kristiansen 1989 b). Abbor og gjedde er de artene som er mest attraktive ved siden av laksen (Kristiansen 1989 a).

I dag er det hovedsakelig laksefisket i Ågårdselva som er utnyttet. I tillegg utøves det et visst fiske etter spesielt ål, gjedde og abbor. Det foregår til tider også et sportsfiske etter harr ovenfor Vamma. Innføringen av det moderne meitefiske har ført til at også andre arter blir fisket, men fortsatt i meget liten grad. Tidligere ble det krepset i de øvre deler av Glomma i Østfold. Krepsepesten har nå utryddet krepsen helt i dette området.

Det er undersøkt innholdet av tungmetaller, spesielt kvikksølv, i fisk fra Øyeren og Glomma nedstrøms. I en større undersøkelse av tungmetallinnholdet i muskulaturen til ål ble det generelt funnet verdier godt under faregrensen (Nylander, personlig meddelelse). Det var imidlertid klare regionale forskjeller innen systemet. Resultatene fra denne undersøkelsen vil bli rapportert senere da alle analysene ikke er ferdige. Kvikksølvinnholdet i gjedde er heller ikke faretruende høyt, og i Øyeren ble det registrert en klar forbedring fra 1970-årene til 1986-87 (Vøllestad 1987). Imidlertid er det fortsatt slik at spesielt stor gjedde fra Glomma ikke bør spises for ofte.

4

Når det gjelder fiskens kvalitet i området Øra, Hvaler og Singlefjorden henvises det til en rekke undersøkelser i regi av Statens forurensningstilsyn (SFT).

Figur 3. Fangsteffektiviteten til forskjellige maskevidder av bunnsette garn på gjedde, abbor og mort i Glomma. Data fra forsøksfisket i 1987

2.3 Tilgjengelighet for fritidsfiske og friluftsliv.

For at fiske skal være en attraktiv aktivitet, må flere forhold ligge til rette. En viktig faktor er ressursens tilgjengelighet. Hvor enkelt er det å utøve fiske i Glomma? Det er klart at idag er tilgjengeligheten i Glommas hovedløp for dårlig. En vanlig sportsfisker uten lokal tilknytning vil møte en rekke hindre før vedkommende kan utøve sin hobby. Tilgjengeligheten for friluftsliv generelt er behandlet i et eget plandokument. I Ågårdselva er det imidlertid gjort et stort arbeide for fritidsfiske. Området er ryddet og farlige områder sikret. Det er etablert rasteplasser og opparbeidet stier. Det er også forholdsvis enkelt å skaffe det nødvendige fiskekort. Det er altså i hovedløpet at tilgjengeligheten bør bli lettere.

2.4 Organiseringen av fisket - fiskekultivering.

Sportsfisket i Glomma i Østfold forvaltes idag av Nedre Glomma og Omlands Fiskeadministrasjon (NGOFA). Med i NGOFA er de fleste Jeger- og Fiskerforeninger med tilknytning til nedre Glomma, kommunene langs elva, samt de større grunneierne representert ved A/S Hafslund, A/L Glomma Fiskelag, A/S Sanne og Soli Brug og A/S Glomma Laksefiskerier. NGOFA leier fiskeretten av Glomma Elveeierlag og av de større grunneierne, og selger deretter fiskekort. Fiskekort kan kjøpes for hele elva (sesongkort/døgnkort) eller kun for Glomma unntatt Ågårdselva (sesongkort/døgnkort). Grunnet laksefisket i Ågårdselva kjøper de fleste fiskekort for hele området. Fiskekortene er ikke dyre, og kan fås kjøpt på en rekke steder i området.

NGOFA organiserer også et frivillig fiskeoppsyn i tillegg til det ordinære oppsynet som organiseres av politikamrene, i samarbeide med Moss og Tune laksestyre.

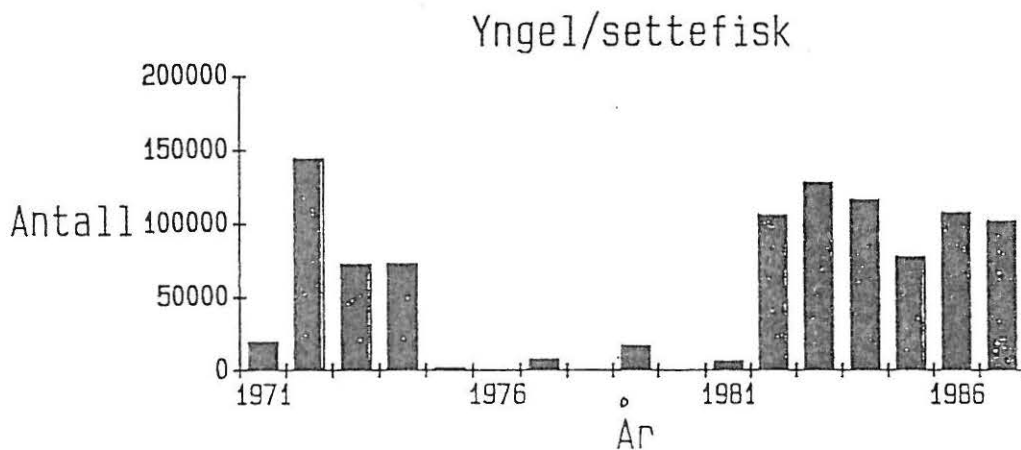
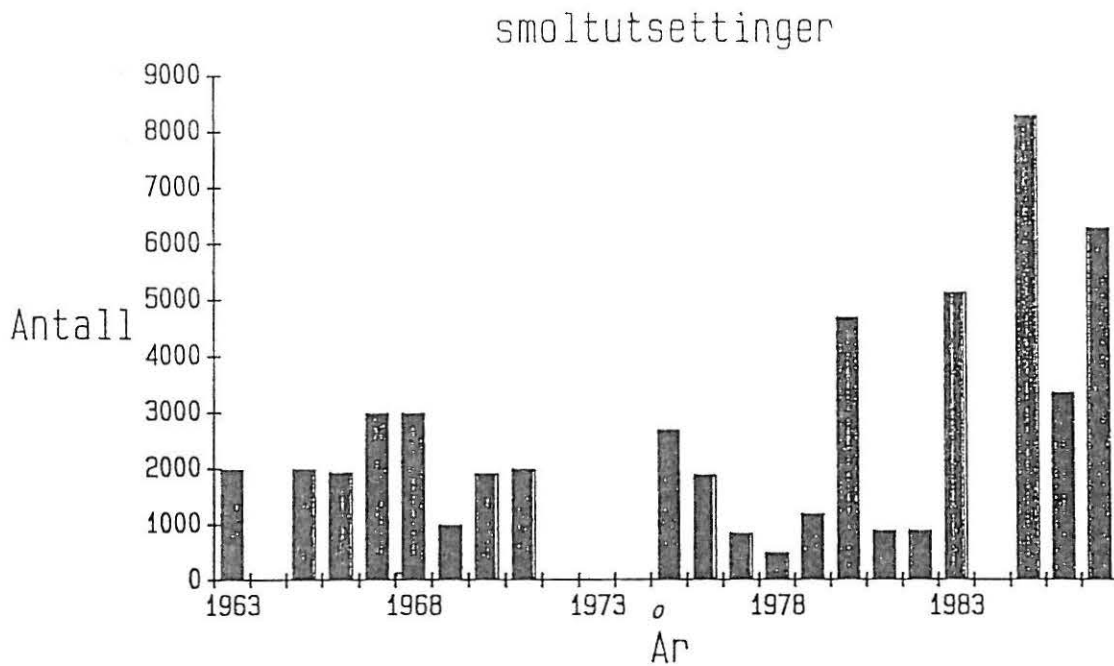
Videre tilrettelegger NGOFA for fiske, da spesielt i Ågårdselva. Det jobbes med å sikre fiskeplassene slik at fisket kan utøves uten fare for uhell, og det opparbeides hvileplasser som går godt inn i terrenget. Fiskeadministrasjonen gjennomfører også et omfattende kultiveringsarbeid ved hjelp av sine medlemsforeninger.

Årlig settes det ut store mengder lakseunger (yngel, settefisk og smolt) i elva (fig. 4). Totalt drives det tre klekkerier og settefiskeanlegg i medlemsforeningenes regi. Disse anleggene er alle i ferd med å få tillatelse til driften etter oppdrettsloven. Det benyttes kun fisk fra Glomma og Ågårdselva i kultiveringsarbeidet.

Følgende anlegg drives i dag (angitt i maksimalproduksjon):

Sarpsborg og Omegn JFF	150.000 settefisk, laks, aure
	20.000 smolt, laks
Fredrikstad og Omegn JFF	60.000 settefisk, laks
	5.000 smolt, laks
Arbeidernes JFF, Sarpsborg	60.000 settefisk, laks
	10.000 smolt, laks

Totalt gir dette maksimal produksjon på 270.000 settefisk (hovedsakelig yngel) og 35.000 smolt.

Figur 4. Utsettinger av lakseunger (smolt = vandringsklare lakseunger; yngel er nyklekkede unger; settefisk er ikke-sjødyktige, oppfødte unger) i Glomma (data fra Nedre Glomma og Omland Fiskeadministrasjonens årsmeldinger)

Alle tre anleggene driver under tildels vanskelige forhold, med små lokaler og varierende og dels uegnet vannkvalitet. Spesielt på sommertid skaper høye temperaturer i vannet problemer med dødlighet og sykdom. Dette stiller store krav til driften av anleggene, da spesielt til hygienen. Siden anleggene driver på ideell basis er det vanskelig å få til den nødvendige faglige overvåking av anleggene. Det er under etablering en ordning med fast veterinærkontroll i anleggene.

Laksens oppvandring stanses idag ved Sarpsfossen og ved Vamma. I Sarpsfossen er det bygd fiskefelle. I denne ble det i 1989 fanget ca. 100 laks. Disse ble så enten satt ut oppstrøms fossen eller benyttet som stamfisk i klekkeriene.

Det er laksetrapp i Sølvstufossen. Her kan også laksen vandre fritt opp ved enkelte vannføringsnivåer. Denne oppvandringen har ført til at det nå (1989) rapporteres om tildels mye gytelaks ved Vamma.

I 1979 ble utredningen "Glåma som fiskeelv" levert. Denne utredningen vurderer problemer og avkastning ved å gjøre hele Glomma lakseførende. Det er bl.a. utredet bygging av laksetrapp i de gjenværende fosser uten slike. For å åpne hele vassdraget ble det beregnet et investeringsbehov på ca. kr. 12.3 mill. (1979). Noe arbeide er gjort, men det meste står igjen.

3. LOVVERKET

3.1 Lov om laksefisket og innlandsfisket av 6. mars 1964, med forskrifter.

Formålet med loven (§1) er å legge forholdene slik til rette at laksefisket og innlandsfisket kan bli til størst mulig gagn for samfunnet og de enkelte rettighetshavere. Denne formålsparagrafen formulerer også målsettingen med arbeidet til de lokale og regionale forvaltningsorganene (innlandsfiskeremndene, laksestyrene, fylkesmannen).

Loven er delt inn i fire deler der delen "særbestemmelser for laksefisket" er den viktige del for området nedstrøms Vamma. Denne delen av loven gjelder for alle vassdrag som defineres som lakseførende. For Glommas del er denne saken avgjort i og med følgende brev fra Direktoratet for vilt og ferskvannsfisk (nåværende Direktoratet for naturforvaltning) til fylkesmannen i Oslo og Akershus, datert 9.5.84:

"Etter lakselovens §81 er det bestemt at de regler som gjelder for laksefiske (jfr. §3 nr. 1) også gjelder for fiske etter innlandsfisk i det samme område med mindre det er fastsatt særskilte bestemmelser for slikt fiske etter lovens §81, 2. ledd. Dette betyr at reglene for fiske etter laks, sjøaure og sjørøye også blir gjort gjeldende f.eks. for fiske etter gjedde. Når det gjelder Glomma, så vil dette innebære at de regler vi har i lovens §§45-69 og de særregler for fiske som er fastsatt i medhold av disse bestemmelser også vil gjelde for den lakseførende del av Glomma. Dette er et forhold som inntreer automatisk uten at direktoratet behøver å fatte et særskilt vedtak om det når en strekning blir ansett for å være lakseførende.

Når det gjelder spørsmålet om når en elvestrekning er å anse for lakseførende, så har vi hjelp i en høyesterettsdom fra 1902 der det heter at man til de lakseførende elver eller deler av elv må regne enhver elv hvor det noenlunde årvisst, det vil si årlig, eller i alle fall i alle år med normale flomforhold går laks, om enn i små mengder. Dette syn er opprettholdt av Landbruksdepartementet gjennom flere uttalelser i 1950-årene. I praksis vil dette for Glomma sin del innebære at hele strekningen opp til Vamma må anses for å være lakseførende med de følger dette får for utøvelse av fisket i området også etter innlandsfisk."

Kapittel 8 (Redskapsbruk) regulerer hvilke redskaper som er tillatt i sjø og vassdrag. Det gis bl.a. detaljer om maskevidder i garn og andre typer bundne eller faststående redskap. Det gis også regulerende bestemmelser for utøvelsen av fisket. Følgende paragrafter kan nevnes som viktige i Glomma-sammenheng:

§45 - "Til fiske av laks er det forbudt å bruke bundne redskaper med mindre maskevidde enn 5,8 cm målt i våt stand fra knutes til knutes midtpunkt."

Kommentar: Denne paragrafen vil altså gjelde fiske etter all fisk i et lakseførende vassdrag.

§52 - "Fiske med line eller snurpenot er forbudt."

Kommentar: Slik denne paragrafen står er det klart at bruk av line ikke er tillatt i et lakseførende vassdrag.

§56 - "All bunden redskap til fiske av anadrome laksefisk skal være merket med eierens navn eller merke når redskapet står ute."

Kommentar: I et lakseførende vassdrag må dette bety at bunden redskap må merkes."

Kapittel 9 (Fredning) gir regler for fredningstider i bl.a. lakseførende vassdrag. Følgende paragrafer kan nevnes:

§58 - "I vassdrag eller del av vassdrag hvor laks går, er anadrome laksefisk fredet fra og med 1. september til og med 30. april."

Kommentar: Det er for Glommas del gitt egen forskrift om fredningstid. §59 gir direktiver om hva fredningen innebærer.

§59 - "I den tid da fisket som nevnt i §§57 og 58 er fredet (årsfredning) er det i vedkommende område forbudt å fiske eller drepe slik fisk og å bruke, sette ut eller la stå ute redskaper som er innrettet til eller kan brukes til slikt fiske, eller som kan hindre fiskegangen."

Kommentar: Dette betyr at bruk av sportsfiskeredskap som kan nyttes til fangst av laks (dvs. sluk, spinner, flue etc.) er forbudt brukt i fredningstiden.

§62 - "Fra fredag klokken 18 til mandag klokken 18 er det overalt forbudt å bruke, sette ut eller lå stå ute redskaper som er innrettet til eller kan brukes til å fiske anadrome laksefisk på en sådan måte at slik fisk kan fiskes eller fiskegangen hindres. Unntatt fra ukefredningen er fiske med stang eller håndsnøre."

Kommentar: Dette betyr at alt helgefiske med bunden redskap er forbudt.

Lovens tredje del, Særbestemmelser for innlandsfisket gjelder for området ovenfor Vamma. Denne delen av loven gir få detaljreguleringer, men åpner for at fisket kan reguleres med lokale forskrifter. Imidlertid er §81 av spesiell interesse for området nedstrøms Vamma.

"I vassdrag eller del av vassdrag hvor det går anadrome laksefisk, gjelder de bestemmelser som er fastsatt i denne lovs kapitler 8-10, eller i medhold av bestemmelser i disse kapitler, også for fangst av innlandsfisk i området. Unntatt er ålefiske, jfr. §83, og fangst av kreps."

Denne paragrafen gjør altså at ålefiske kan foregå uavhengig av de enkelte paragrafer i del 2 i loven. §81 lyder videre:

"Departementet kan likevel fastsette egne fiskeregler for innlandsfiske og for fangst av kreps i slike vassdragsområder når de finner at egne fiskeregler vil tjene til bedre utnytting av fisket og ikke skade bestanden av anadrome laksefisk."

Denne delen av paragrafen åpner for lokalt tilpassede regler for fiske etter innlandsfisk i blanda vassdrag. Denne delen av paragrafen er lite benyttet, og stiller strenge krav til utformingen, jfr. siste ledd i sitatet ovenfor.

I medhold av denne loven er det blitt innført endel strengere reguleringer av fisket.

Den 14. april 1989 innførte Direktoratet for naturforvaltning en "Forskrift om fisket etter anadrome laksefisk i vassdrag". Denne forskriften vil også gjelde for innlandsfisket nedstrøms Vamma. Følgende av forskriftens paragrafer er av spesiell interesse.

§1 - "I laksevassdrag innkortes fisketiden om høsten med 14 dager i forhold til den fisketid som er fastsatt for vedkommende vassdrag i lov eller særskilt forskrift."

Kommentar: I forskrift av 7. juli 1983 ble fisket etter laks og sjøaure i Glomma nedstrøms Vamma tillatt til og med 15. september. Dette betyr at siste fiskedag nå er 1. september.

§4 - "Det er forbudt å bruke reke, rekeimitasjoner, reketakle og lignende agn til fangst av anadrome laksefisk. Det er videre forbudt å bruke redskap med mer enn tilsammen 3 kroker. En trippelkrok (treblekrok) regnes som tre kroker. Avstanden mellom krokstammer og krokspissen skal ikke være større enn 12 mm (krok nr. 2/0). Unntatt fra dette er redskap med enkeltkrok."

Kommentar: Denne paragrafen forbyr bruk av store sluker (wobblere) med fler enn en treblekrok til fangst av f.eks. gjedde og gjørs i området nedstrøms Vamma.

§5 - "I alle vassdrag der det går anadrome laksefisk i fylkene Vest-Agder, Aust-Agder, Telemark, Vestfold, Buskerud, Oslo og Akershus og Østfold er kun fiske med stang og håndsnøre tillatt, unntatt i Nemdalslågen hvor det er fastsatt særskilte bestemmelser.

Fylkesmannen kan gi tillatelse til fiske med bundne redskaper etter andre fiskearter enn anadrome laksefisk."

Kommentar: I og med denne paragrafen oppheves "Forskrift om fisket i Glomma og Ågårdselva, Skjeberg, Sarpsborg, Borge, Rolvsøy og Tune kommune, Østfold fylke." "Stang og håndsnøre" er et fast begrep. Stang er det sportfiskeredskap som oftest blir benyttet. Håndsnøre vil si at snøret holdes i hånden. Grensen mot dorg er diffus. I medhold av denne paragrafen ga fylkesmannen den 26.5.89 generell tillatelse til fiske med åleruser med største høyde 60 cm i Glomma unntatt Ågårdselva.

I forskrift av 8.10.79 fastsettes at alt fiske er forbudt på området fra en linje på tvers av elva i forlengelsen av demningen i Sølvstufoss og ned til en linje på tvers av elva 75 meter nedenfor demningen.

I forskrift av 26.11.79 fastsettes at alt fiske er forbudt på området fra demningen i Sarpsfossen og ned til en rett linje tvers over elva 90 meter nedenfor munningen av laksetrappa.

For øyeblikket er det sendt på høring et forslag til forskrift for området nedstrøms Vamma. I forskriften foreslås det innført en fredningssone nedenfor fossen/dammen der alt fiske med krokredskap er forbudt. Det er også på høring et forslag om speisille fredningssoner i Østerelva og Vesterelva. Fredningen her gjelder fiske med kilenot, krokgarn og kastenot (vad).

Gjeldende forskrift i dette området er gitt som vedlegg.

Lov om laksefisket og innlandsfisket er under revisjon. I neste kapittel vil forslaget til nytt lovverk bli beskrevet i den grad det berører forvaltningen av fisket i Nedre Glomma. Forslaget til ny lov har vært ute på høring. For øyeblikket ligger forslaget i Miljøverndepartementet der det skal utarbeides en Odelstingsproposisjon. Denne Ot.prop. kan forhåpentlig bli behandlet i vårsesjonen 1990.

3.2 NOU 1987:2 - Lov om anadrome laksefisk og innlandsfisk.

Det nye forslaget har lagt til grunn et naturvernrettet perspektiv. I forhold til lov av 6. mars 1964 om laksefisket og innlandsfisket legges mer vekt på vern av naturlige bestander av anadrome laksefisk og innlandsfisk og på fiskekultivering. Høsting blir således ikke et dominerende element, men et ledd i forvaltningen. Spesielt viktig i det nye lovverket er at fredningsprinsippet foreslås innført for anadrome laksefisk. Loven vil på denne måte fungere som en fullmaktslov.

I det følgende vil de viktigste paragrafene bli nevnt, der det eventuelt var uenighet i lovutvalget vil flertallsforslaget bli nevnt.

§1 - "Lovens formål er å verne og ta vare på naturlige bestander av anadrome laksefisk og innlandsfisk, slik at naturens mangfold og produktivitet bevares og utvikles til gagn for samfunnet og rettighetshaveren. Innenfor denne ramme skal fiskeressursene forvaltes og høstes til størst mulig nytte for næringsmessig fiske og fritidsfiske."

- §3 - "Anadrome laksefisk er fredet med mindre annet følger av bestemmelser i eller gitt i medhold av denne lov. Det samme gjelder annen fisk i vassdrag hvor det går anadrome laksefisk."

Kommentar: Ved å innføre fredningsprinsippet mener lovutvalget at forvaltningen vil ha mulighet til å lede utviklingen når det gjelder nødvendige reguleringer. Det forventes også å gi ryddigere forhold ved at oppsyn og påtalemyndighet vil få klare grenser for hva som er lovlig. Det er klart at fredningsprinsippet vil gjelde Glomma nedstrøms Vamma.

- §8 - "Hensynet til fiskens leveområder og fiskeinteressene både i sjø og vassdrag skal innpasses i oversiktsplanleggingen i kommuner og fylker. Vedkommende myndighet skal på et tidlig tidspunkt søke samarbeid med fiskeforvaltningen."

- §28 - "For å fremme en forsvarlig og rasjonell utnyttelse av fiskeressursene skal fiskeforvaltningen ved opplysning og tilrettelegging, arbeide for felles organisering.

I områder med fiskeressurser av betydning og hvor en driftsplan tilsier felles utnytting, plikter de fiskeberettigede å gå sammen i et fellesskap for å bedre utnyttelsen. Fylkesmannen utarbeider driftsplan for et vassdrag eller et fiskeområde når dette finnes hensiktsmessig. Driftsplanen skal inneholde en oversikt over fiskeressursene i det aktuelle området med forslag til kultiverings- og utnyttelsesplan."

- §35 - "I samsvar med lovens formål kan Kongen tillate fiske etter anadrome laksefisk. Tillatelsen kan gis for nærmere angitt tidsrom og gjelde bestemte områder, redskaper, arter eller fangstkvantum.

Adgangen til å gi utfyllende bestemmelser kan delegeres. Det kan fastsettes ulike bestemmelser for de enkelte områder og vassdrag."

Kommentar: Denne paragrafen gir hjemmel for forskrifter om bl.a. fisketider og redskapsbruk. Paragrafen gir det lovmessige grunnlag for den nærmere styring av fisket etter anadrome laksefisk. Adgangen til å gi utfyllende bestemmelser kan delegeres, sannsynligvis vil slik delegering bli gitt til fylkesmannen.

Denne paragrafen hjemler for at bl.a. fisketiden kan fastsettes fleksibelt av det lokale fiskeriorgan eller av fylkesmannen.

3.3 Oppdrett av fisk i Glomma og Glommas nedslagsfelt.

Fiskeridepartementet og Miljøverndepartementet besluttet den 28.6.89 å opprette 52 midlertidige sikringssoner for laksefisk i landet. En av disse sonene omfatter Glomma med nedslagsfelt og store deler av Hvalerskjærgården. Innenfor disse sikringssonene gjelder det spesielle regler hva gjelder etablering av oppdrett av laks, aure, regnbueaure og røye.

Generelt forbyr bestemmelsene nyetablering av oppdrett av laksefisk med konvensjonell teknologi. Hensikten med sonene er å sikre viktige bestander av laks mot ukontrollert spredning av sykdommer og

innblanding av uønsket genetisk materiale. Høstens hendelser på Mørkekysten, der elvene invaderes av store mengder syk oppdrettslaks, understreker viktigheten av disse sonene.

Når det gjelder oppdrett som næring i Østfold er det utarbeidet en egen rapport i regi av det landsomfattende LENKA-prosjektet (Larsen og Vøllestad 1989).

4. FORSLAG TIL REGELVERK

Forslaget tar utgangspunkt i at et nytt lovverk er på trappene. Et slikt lovverk krever at det utarbeides lokale forskrifter som beskrevet i kapittel 3. Det foreslås derfor at eksisterende lovverk, med to unntak, beholdes inntil den nye loven trer i kraft. Unntakene gjelder forslag om opprettelse av fredningssoner i munningen av Østerelva og Vesterelva, samt fredningssone nedstrøms Vamma.

Når et nytt regelverk skal utformes må det ha formålet klart: Formålet er definert i formålsparagrafen til den nye loven, og kan kort sammenfattes slik:

Fiskebestandene skal vernes slik at mangfoldet bevares, og høsting skal skje slik at det gagnar samfunnet og rettighetshaveren.

Lovverket må derfor utformes slik at alle parter tilgodeses mest mulig. Dette betyr at laks og kvitfisk skal kunne utnyttes, men uten at noen bestand blir negativt påvirket av en slik beskatning.

Glomma i Østfold foreslås inndelt i tre⁴ forskjellige soner:

- I Nedenfor Sølvstufossen og Sarpsfossen.
- II Fra Sølvstufossen/Sarpsfossen til Vamma. Det er aktuelt med spesielle fredningssoner nedstrøms Vamma og kanskje også oppstrøms Sarpsfossen og Sølvstufossen.
- III Oppstrøms Vamma.

I sone III foreslås ingen spesielle lokale forskrifter fordi her finnes kun innlandsfisk. Det gjør at regionale/landsdekkende regler foreløpig er mest hensiktsmessig.

Sone II er den sonen der det må legges ned mest arbeide i utarbeidelse av forskrifter. Det er klart at det vil bli utarbeidet landsdekkende forskrifter som det må tas hensyn til, bl.a. vil det sannsynligvis fortsatt være forbud mot drivgarns- og linefiske. Annen redskap som skal tillates må defineres i forskrifter. Følgende redskap foreslås tillatt i sone II hele året (se DN 1989):

- Stang og håndsnøre
- Dorg
- Åleruse med maksimal høyde 60 cm
- Settegarn (maks. høyde 2 m, maks. lengde 25 m) - muligens avgrenset geografisk til spesielle områder
- Abborruse uten ledegarn. Største lengde på rusa 2 m, maksimal diameter 60 cm

Eventuell laks som måtte fanges utenfor den lovlige fisketid for laks, skal settes tilbake.

Ved å tillate bruk av stang, håndsnøre og dorg hele året tillater en det fritidsfisket som idag faktisk foregår i området. Dette gjelder spesielt abbor og gjeddefisket i den isfrie perioden, samt pimpelfisket etter abbor på vinteren. I tillegg er meitefisket etter hvitfisk i utvikling. Det er meget lite sannsynlig at en slik regel vil øke beskatningen av laks i dette området. Dette spesielt fordi området generelt er uegnet for laksefiske. Det bør eventuelt innføres større fredningssoner ovenfor fossene og nedenfor Vamma der fisket begrenses.

Åleruser med angitt størrelse fanger i meget liten grad laksefisk (Moriarty 1986). Ved forsøksfisket i Glomma ble det i slike ruser, foruten ål, fanget lake, gjedde, abbor og stam.

Settegarn satt fra land, med maksimal lengde 25 m, vil med meget liten sannsynlighet fange laks eller aure i dette området. Garna vil stå grunt, i et område med mye vegetasjon. Ved prøvefisket i 1987-88 ble det fanget verken laks eller aure i de bunnsatte garna. Bruk av flytende garn (drivgarn) vil imidlertid måtte forventes å kunne fange laks.

Abborruser som beskrevet er kun egnet til bruk i abborens gytetid, og vil med de mål som er angitt ikke kunne fange laks.

Dersom Direktoratet for naturforvaltning åpner for det, bør det også tillates bruk av line. Det forutsettes da at lina er bunnsatt og ikke flytende.

Sone III, nedenfor Sølvstufoss-/Sarpsfossen til grense ferskvann/sjø, forbeholdes stangfiske som nå. Det bør imidlertid også, som nå, være tillatt å fiske med åleruse (unntatt Ågårdselva) med maksimal høyde 60 cm.

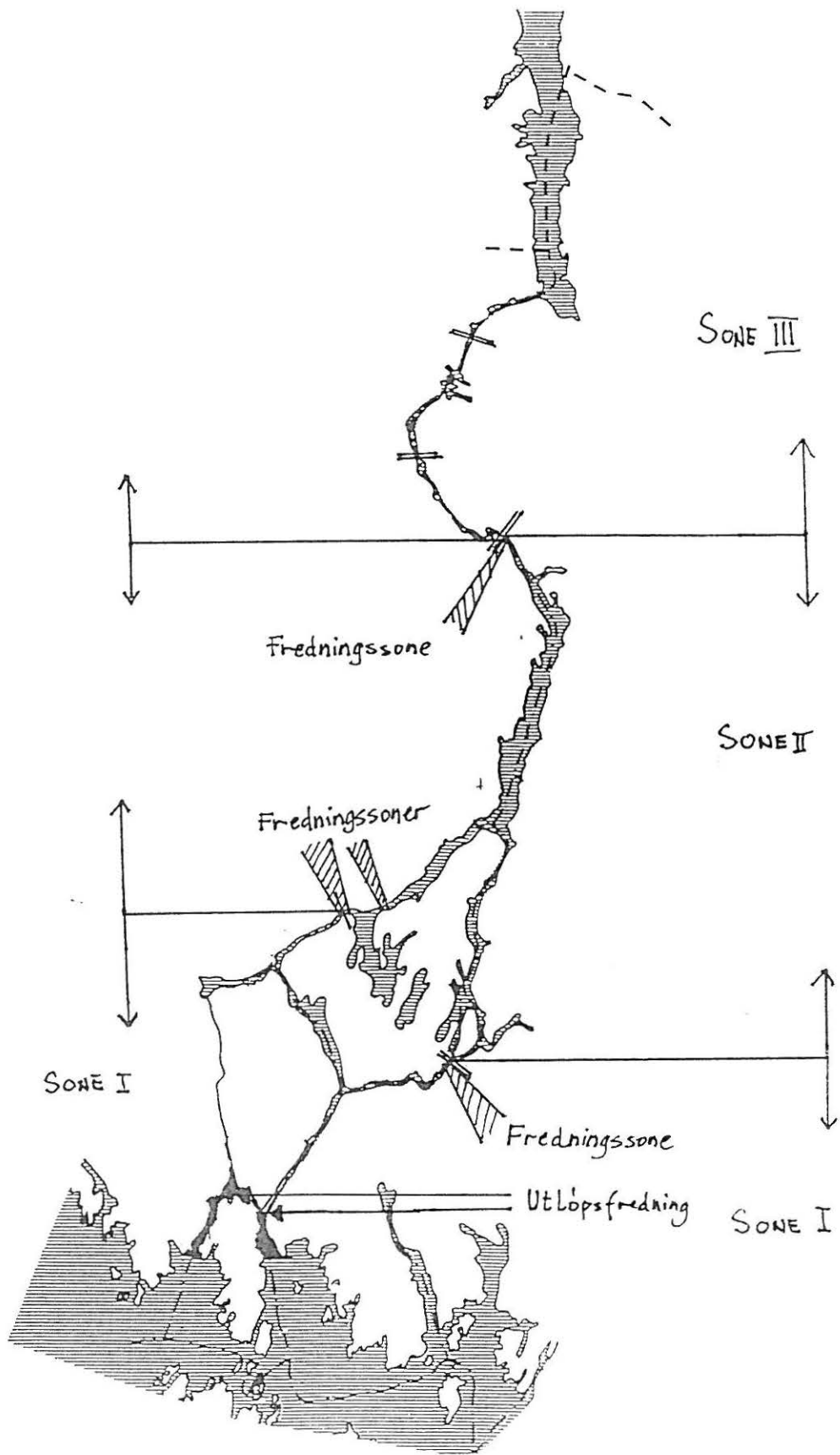
Grense ferskvann/sjø er ikke definert. Moss og Tune laksestyre har krevd skjønn for å få avgjort dette. Fylkesmannen oppnevnte så lensmannen i Onsøy som skjønnsbestyrer. Etter flere purringer er fortsatt ikke skjønnet gjennomført. Den nye loven åpner for at fylkesmannen kan fastsette slik grense. Men det er klart ønskelig at slik grense fastsettes før den nye loven trer i kraft.

I påvente av slikt skjønn er det satt igang arbeid med å innføre munningsfredninger i Østerelva og Vesterelva. Slike fredningssoner forventes innført våren 1990.

I figur 5 er det grovt skissert de enkelte sonene, med alle fredningssoner etc. inntegnet. Konkrete grenser er ikke vurdert foreløpig.

5. FORSLAG TIL DRIFSPLAN

Kultivering og driften av vassdraget er i dag organisert av NGOFA. Denne organiseringen er hensiktsmessig, og bør opprettholdes. Organisasjonen synes å fungere bra, spesielt i forbindelse med lakseforvaltningen. Det bør imidlertid satses mer på utnyttelse av kvitfiskressursene.

Figur 5. Forslag til soneinndeling i Glomma, med vedtatte foreslåtte og tenkte fredningssoner inntegnet (kun skissemessig)

5.1 Laks og aure.

Av arbeidsoppgaver innen forvaltningen av laksen er det driften av klekkeriene som idag krever mest innsats og skaper størst problemer. Ideelt er det ønskelig at alle lakseelver produserer tilstrekkelig fisk naturlig. Reguleringen av Glomma gjør imidlertid at dette synes lite sannsynlig. Bakgrunnen for dette er den lave minstevannføring om vinteren. En høy produksjon av laks vil derfor til en viss grad være avhengig av kunstig klekket yngel.

Det er nasjonal politikk at utsatt fisk skal være så ung som mulig ved utsetting, for å sikre et naturlig utvalg av tilpasset fisk. Framtidige utsetninger bør derfor basere seg på yngel. Utsetting av smolt bør bare foregå i liten utstrekning (jfr. stamfiskutvalgets tilrådinger - se vedlegg). Utsetting av yngel vil også lette arbeidet i kultiveringsanleggene, både fordi det vil kreve mindre plass og stell og fordi en til en viss grad reduserer effekten av dårlig vannkvalitet.

Det drives idag tre forskjellige klekkerier og settefiskanlegg. Dette er lite praktisk, av flere årsaker. Ønskelig er ett sentralt anlegg som produserer yngel. Det er viktig at et slikt anlegg får rikelig tilgang på vann av god kvalitet. Spesielt vannkvaliteten er viktig, da de eksisterende anlegg klart har for dårlig vannkvalitet. Det vil også være enklere å håndheve en god hygienisk standard på ett moderne anlegg, i motsetning til tre gamle og lite hensiktsmessige anlegg. Ett anlegg vil også redusere behovet for personell noe.

I dag stopper mye av gytefisken under Sarpsfossen. Dette er sannsynligvis fisk som er satt ut eller produsert nedenfor Vamma. Den eneste mulighet for å utnytte det naturlige produksjonspotensialet nedenfor Vamma, er å få fisken forbi fossen. Den eksisterende fiskefella fungerer kun delvis i så måte. Det er sannsynlig at trappa og fella vil kreve enda en åpning for å fungere tilfredsstillende. Ønskelig er selvfølgelig trapp på begge sider av fossen. Ved en eventuell nybygging i Sarpsfossen Kraftverk, vil dette være aktuelt. Laksetrappene kan selvfølgelig også ende i et fangstkammer slik som idag. Det må imidlertid sikres vann til trappa/fella, noe som ikke er tilfelle idag.

De tiltak som er nevnt bør prioriteres slik:

1. Laksetrapp/felle i Sarpsfossen. Eventuelt bør det bygges flere innganger og et mer skånsomt fangstkammer.
2. Ett sentralt klekkeri og settefiskanlegg

Glomma har en tynn bestand med storvokst aure, både stasjonær og vandrende (sjøaure). For å utvikle disse bestandene er det antakelig nødvendig med kunstig klekking og produksjon av yngel/settefisk. Det bør settes inn mer innsats på dette området i tiden framover.

5.2 Kvitfisk.

De forskjellige artene av kvitfisk kan antakelig beskattes uten fare for overbeskatning. Det bør derfor legges til rette for fiske etter disse artene. Mest aktuelt er det å organisere sportsfiske med utgangspunkt i turistanlegg der fiske kombineres med utleie av hytter, båter etc. Et turisttilbud rettet mot mellomeuropeiske og britiske markeder er mest nærliggende.

I mer kommersiell sammenheng er ålefisket aktuelt. Dette fisket kan i stor grad utføres uten å komme i konflikt med andre fiskeinteresser.

6. REFERERT LITTERATUR

- Borgstrøm, R., Eie, J.A., Hardeng, G., Nordbakke, R., Raastad, J.E., & Solem, J.O., 1974: Inventeringer av verneverdige områder i Østfold. Boksjøområdet, Bergbydalen/Indre Iddefjord og Minge-
vatn/Vestvatn. - Rapp. Lab. Ferskv. Økol. Innlandsfiske nr. 17.
- DN, 1989: Definisjoner og beskrivelser av lakseredskaper. - Direktoratet for naturforvaltning. Rapport nr. 1 - 1989.
- Glåma som fiskeelv, 1979: En utredning med sikte på innføring av laks og sjøaure i større deler av vassdraget.
- Halvorsen, O., 1968: Resultater av månedlige garnfangster i Glomma ved Sarpsborg. - Fauna 21: 166-174.
- Hansen, L.-P., 1978: Forekomst og fordeling av noen fiskearter i Nordre Øyeren. - Fauna 31: 175-183.
- Hansen, L.-P., 1980: Merking og utsetting av laksesmolt Salmo salar L. i Glomma. - Fauna 33: 89-97.
- Kristiansen, Ø.J., 1989 a: Glomma som fiskeelv. En spørreundersøkelse blant grunneiere og sportsfiskere. - Fylkesmannen i Østfold, miljøvernavdelingen. Rapp. 5 - 1989.
- Kristiansen, Ø.J., 1989 b: Glomma som fiskeelv. En undersøkelse av fiskeressursene. - Fylkesmannen i Østfold, miljøvernavdelingen. Rapp. 8 - 1989.
- Larsen, G.S. & Vøllestad, A., 1989: Lenka-rapport, Østfold fylke. - Fylkesmannen i Østfold, miljøvernavdelingen. Rapp. 13 - 1989.
- Larsen, R.S., 1984: Natur, flora og fauna i Ågårdselva-området, Tune. - Østfold-Natur nr. 21.
- Pethon, P., 1980: Variations in the fish community of the Øra Estuary. SE Norway, with emphasis on the freshwater fishes. - Fauna Norvegica Ser. A 1: 5-14.
- Stamfiskutvalget, 1988: Vurdering av kultiveringsvirksomheten, og bruk av stedegen fiskestamme til utsettinger. - Direktoratet for naturforvaltning, rapport.
- Vøllestad, A., 1986: Glomma i Østfold - laks eller kvitfisk? - Kvitfisken 1/1986: 1-2.
- Vøllestad, A., 1987: Fisken på Øra. - Fylkesmannen i Østfold, miljøvernavdelingen. Rapp. 2 - 1987.
- Vøllestad, A., 1987: Kvikksølv i fisk i Østfold i 1986. - Fylkesmannen i Østfold, miljøvernavdelingen. Rapp. 7 - 1987.

FORSKRIFT FOR FISKET I GLOMMA OG AAGÅRDSSELVA, SKJEBERG,
SARPSBORG, BERGE, ROLVSØY OG TUNE KOMMUNE, ØSTFOLD FYLKE

I medhold av lov om laksefiske og innlandsfiske av 6. mars 1964, § 66, jfr. kgl.res. av 24. september 1965, har Direktoratet for naturforvaltning den 6. april 1987 fastsatt følgende forskrifter for fiske av laks, sjøaure og sjørøye i Glomma og Aagårdselva, Skjeberg, Sarpsborg, Borge, Rolvsøy og Tune kommuner, Østfold fylke:

I.

All annen redskap enn stang og håndsnøre er forbudt i Glommas østre løp fra fergestedet i Sandesund til Sarpsfossen, og i vestre løp fra Glomma ved Greåker til plassen Grøttet ved utløpet av Vestvannet der hvor det gamle veifaret krysser elva, innbefattet Vesterflo og Aagårdselva og strekningen fra Sølvstufoss til Grøttet.

Unntatt fra forbudet er åleruser med maksimal høyde 60 cm.

Unntaket gjelder Visterflo og nedstrøms, samt vestre løp nedstrøms Sarpsfossen.

II.

Brudd på denne forskriften er straffbart.

III.

Forskriften trer i kraft umiddelbart, men skal ikke gjelde lenger enn ut året 1996.

FORSKRIFT OM FREDET SONE VED LAKSETRAPPA I SØLVSTUFOSS,
ÅGÅRDSSELVA, TUNE KOMMUNE, ØSTFOLD FYLKE

I medhold av lov av 6. mars 1964 § 35, jfr. kgl.res. av 24. september 1965, har Direktoratet for vilt og ferskvannsfisk den 8.10.79 fastsatt følgende forskrift for fredet sone ved laksetrappa i Sølvstufoss, Ågårdselva, Tune kommune, Østfold fylke.

§ 1

Alt fiske er forbudt på området fra en linje på tvers av elva i forlengelse av demningen og ned til en linje på tvers av elva 75 meter nedenfor demningen. Den fredede sone er merket med nedsatte bolter eller rør.

§ 2

Brudd på disse forskrifter er straffbart.

§ 3

Disse forskrifter trer i kraft straks.

FORSKRIFT FOR FREDET SONE VED SARPFOSSEN, GLOMMA, SARPSBORG
OG SKJEBERG KOMMUNER, ØSTFOLD FYLKE

I medhold av lov av 6. mars 1964 § 35, jfr. kgl.res. av 24. september 1965, har Direktoratet for vilt og ferskvannsfisk den 26. november 1979 fastsatt følgende forskrift for fisket ved Sarpsfossen, Glomma, Sarpsborg og Skjeberg kommuner, Østfold fylke.

§ 1

Alt fiske er forbudt på området fra demningen og ned til en rett linje tvers over elva 90 meter nedenfor munningen av laksetrappa. Den fredede sonen er merket med nedsatte bolter eller rør.

§ 2

Brudd på disse forskrifter er straffbart.

§ 3

Disse forskrifter trer i kraft straks.

FORSKRIFTER OM FORLENGELSE AV FISKETIDEN I NEDRE GLOMMA OG I
ÅGÅRDSSELVA I ØSTFOLD FYLKE

I medhold av lov av 6. mars 1964 om laksefisket og innlandsfisket § 64 (litra j), jfr. kgl.res. av 24. september 1965, har Direktoratet for vilt og ferskvannsfisk den 7. juli 1983 fastsatt følgende forskrifter for fisket i nedre Glomma og i Ågårdselva i Østfold fylke.

§ 1

I nedre Glomma og i Ågårdselva er fisket etter laks og sjøaure tillatt til og med 15. september.

§ 2

Brudd på disse forskrifter er straffbart.

§ 3

Forskriftene trer i kraft straks.

FORSKRIFT OM FISKET ETTER ANADROME LAKSEFISK I VASSDRAG

Med hjemmel i lov av 6. mars 1964 om laksefisket og innlandsfisket §§ 40, 64 litra j og k, 65 og 66, jf kgl.res. av 24. september 1965, har Direktoratet for naturforvaltning den 14. april 1989 fastsatt følgende forskrift:

§ 1

I laksevassdrag innkortes fisketiden om høsten med 14 dager i forhold til den fisketid som er fastsatt for vedkommende vassdrag i lov eller i særskilt forskrift.

Innkortingene gjelder ikke vassdrag i Oslo og Akershus fylke og følgende vassdrag i Rogaland fylke:

Suldalslågen
Figgjo
Håelva
Varhaugelvene
Fuglestadelva
Kvasseheimselva

~~Fylkesmannen kan bestemme at innkortingene i fisketiden ikke skal gjelde i følgende typer vassdrag:~~

1. Vassdrag som det ikke er naturlig å betegne som laksevassdrag selv om det går opp enkelte laks.
2. Laksevassdrag med betydelige innslag av sjøaure/sjørøye. ~~I slike vassdrag eller deler av vassdrag kan fylkesmannen i innkortingsperioden tillate fiske etter sjøaure/sjørøye med mark uten søkke og med flue hvor tømme utgjør kastevekten.~~

§ 2

I følgende vassdrag er alt fiske etter anadrome laksefisk forbudt:

FINNMARK
Sandfjordelva
Smørfjordelva
Brennelva

TROMS
Skibotnelva

NORDLAND
Bjerka

NORD-TRØNDELAG
Mossa

MØRE OG ROMSDAL

Usma
Bøvra
Batnfjordelva
Skorga
Måna
Valldalselva
Eidsdalselva
Norrdalselva
Korsbrekkelva
Aureelva
Vikeelva
Tafjordselva
Hustadelva

HORDALAND

Blåelv
Anvikelv

ROGALAND

Lyseelva

OSLO OG AKERSHUS

Lysakerelva

§ 3

I følgende vassdrag er alt fiske etter laks forbudt, men fiske etter sjøaure/sjørøye med flue hvor tømmen utgjør kastevekten og mark uten søkke er tillatt:

TROMS

Spansdalselva
Signalldalselva

NORDLAND

Lakselva i Misvær
Drevja
Beiarelva
Røssåga
Fusta

NORD-TRØNDELAG

Byaelva
Ogna
Figga

MØRE OG ROMSDAL

Litledalselva
Isa
Glutra
Driva
Rauma
Istra

SOGN OG FJORDANE

Mørkridselva
Aurlandselva
Fortunselva

HORDALAND

Matreelva
Haugsdalselva
Romarheimselva
Frøysetelva
Austdøla
Norddøla
Åkraelv
Modalselva
Ekso

ROGALAND

Rødneelva
Frafjordelva
Dirdalselva
Nordelva
Storeelva
Soknedalselva
Ulla
Vikedalselva
Hellelandselva
Årdalselva

VEST-AGDER

Sira
Feda
Kvina
Lygna
Audna
Mandalselva
Sogndalselva
Otra
Tovdalselva

AUST-AGDER

Nidelva
Gjerstadelva
Storelva

OSLO OG AKERSHUS

Akerselva

§ 4

Det er forbudt å bruke reke, rekeimitasjoner, reketakle og liknende agn og redskap til fangst av anadrome laksefisk. Det er videre forbudt å bruke redskap med mer enn tilsammen 3 kroker. En trippelkrok (treblekrok) regnes som tre kroker.

Avstanden mellom krokstammen og krokspissen skal ikke være større enn 12 mm (krok nr. 2/0). Unntatt fra dette er redskap med én enkeltkrok.

§ 5

I alle vassdrag der det går anadrome laksefisk i fylkene Vest-Agder, Aust-Agder, Telemark, Vestfold, Buskerud, Oslo og Akershus og Østfold er kun fiske med stang og håndsnøre tillatt, unntatt i Numedalslågen hvor det er fastsatt særskilte bestemmelser.

Fylkesmannen kan gi tillatelse til fiske med bundne redskaper etter andre fiskearter enn anadrome laksefisk. *Jordan*

§ 6

Følgende bestemmelser om forbud mot andre redskaper enn stang og håndsnøre i vassdrag forlenges og gjelder til 30. april 1999:

Paragraf 2 i forskrift om fisket i vassdraga i Vest-Norge av 23. januar 1980.

Paragraf 2 i forskrift om fisket i vassdragene i Midt-Norge av 23. januar 1980.

Paragraf 1, 2. ledd i forskrift for fisket i vassdrag i Nordland fylke av 30. april 1986.

Paragraf 1, II i forskrift om fisket i vassdrag i Troms fylke av 17. juni 1982.

Paragraf 1, 1. ledd i forskrift for fisket i vassdrag i Finnmark fylke av 20. april 1983.

§ 7

Direktoratet kan dispensere fra bestemmelsene i denne forskriften.

§ 8

Overtredelse av bestemmelser i denne forskriften er straffbart, jf lakse- og innlandsfiskelovens § 86.

§ 9

Forskriften trer i kraft 1. mai 1989. Paragrafene 2 og 3 i forskriften gjelder i 5 år til 30. april 1994. Paragraf 5 gjelder til 30. april 1999.

FYLKESMANNEN I ØSTFOLD

MILJØVERNAVDELINGEN

HØVEDKONTOR OG POSTADRESSE:

DRONNINGENS GATE 1, MOSS

POSTBOKS 325 - 1501 MOSS

TELEFON (09) 25 41 00

TELEFAX (09) 25 41 15

TELEX 21648

SAKSBEHANDLER:

K O P I

Demokraten
Fredrikstad Blad
Sarpen
Sarpsborg Arbeiderblad

DERES REF

VÅR REF. (BES OPPGITT VED SVAR)

DATO

1716/89 AV/gedo 463.20

Moss,

26 MAI 1989

KUNNGJØRING

En vil be om at følgende kunngjøring rykkes inn i Deres avis under headingen Fylkesmannen i Østfold:

"Direktoratet for naturforvaltning innførte den 14. april 1989 forbud mot alt annet fiske enn med krok og håndsnøre i Glomma fra Vamma til utløpet ved Fredrikstad.

I medhold av §4 i omtalte forskrift, tillater hermed Fylkesmannen bruk av åleruser med største høyde 60 cm i Glomma unntatt Ågårdselva."

Det ville selvfølgelig også være ønskelig dersom redaksjonen fant å omtale dette annetsteds i avisa.

Regning sendes Fylkesmannens miljøvernavdeling.

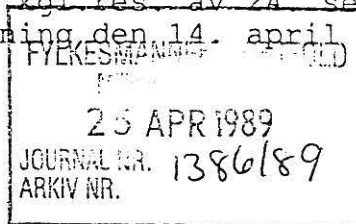
Inge Eikland

Asbjørn Vøllestad

FORSKRIFT OM FISKET ETTER ANADROME LAKSEFISK I SJØEN.

Med hjemmel i lov av 6. mars 1964 om laksefisket og innlandsfisket §§ 40, 64 litra j og k og 67, jf kgl res av 24 september 1965, har Direktoratet for naturforvaltning den 14. april 1989 fastsatt følgende forskrift:

§ 1

Årsfredningen.

I sjøen er anadrome laksefisk fredet fra og med 5. august til og med 31. mai.

Fra dette gjøres følgende unntak:

1. Fiske med krokgarn er bare tillatt fra og med 1. juli til og med 4. august, bortsett fra Finnmark hvor fiske med krokgarn er tillatt fra og med 1. juni til og med 15. juli.
2. Fiske med kilenot i Finnmark er tillatt fra og med 15. mai til og med 4. august. Fiske med dorg i Finnmark er tillatt fra og med 1. mai til og med 4. august.
3. I Møre og Romsdal fylke, i den del av Trondheimsfjorden som ligger innenfor (nordfor) en rett linje trukket fra sydspissen av Frosta til ytterste odde ved Seter i Leksvik, og i den del av Nordland fylke som ligger sør for Bodø, Skjerstad og Saltdal kommuner, er fiske med krokgarn bare tillatt fra og med 1. juli til og med 21. juli.

§ 2

Ukefredning.

Ukefredningen for anadrome laksefisk i sjøen varer fra fredag kl. 1800 til mandag kl. 1800.

Følgende unntak gjelder:

1. Fiske med krokgarn er bare tillatt fra mandag kl. 1800 til onsdag kl. 1800 unntatt i Finnmark fylke hvor fiske med krokgarn er tillatt fra mandag kl. 1800 til fredag kl. 1800.
2. I de områder som er nevnt foran under § 1, pkt. 3 er fiske med kilenot og sitjenot bare tillatt fra mandag kl. 1800 til onsdag kl. 1800.

§ 3

Stangfiske i sjøen.

Fiske med stang i sjøen etter anadrome laksefisk er tillatt hele året når fisket foregår fra land. I fredningstiden for det

enkelte vassdrag er det ikke tillatt å fiske nærmere elveosen enn 100 meter.

§ 4

Trådtyper.

Det er forbudt å bruke tråd av monofiltype (enkel eller tvunnet) i fangstdelen til krokarn og i ledegarn til krokarn og kilenot. I fangstdelen til krokarn er det dessuten forbudt å bruke tynnere tråd enn 0,70 mm (210/4x3). I ledegarnet til kilenot og krokarn er det forbudt å bruke tynnere tråd enn 1,1 mm (210/8x3).

§ 5

Forbud mot spesielle redskaper.

Det er forbudt å bruke kastenot, (slyenot) og settegarn til fangst av anadrome laksefisk i sjøen.

§ 6

Straff

Overtredelse av bestemmelser i denne forskriften er straffbart, jf lakse- og innlandsfiskelovens § 86.

§ 7

Ikrafttredelse.

§§ 1, 2, 3, 5 og 6 trer i kraft straks. Samtidig oppheves forskrift av 25. april 1979 om regulering av settegarnfiske, kastenotfiske og dorgefiske i sjøen, og § 1 forskrift av 30. april 1987 om årsfredning for anadrome laksefisk i sjøen og om bruk av ledegarn til kilenot og krokarn. Paragraf 4 trer i kraft 1. mai 1990. Fra samme dato oppheves resten av ovennevnte forskrift av 30. april 1987.